

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून NSQF अंतर्गत डिप्लोमा ऑफ व्होकेशन/ डिप्लोमा इन व्होकेशन (डी. व्होक) व डिप्लोमा ऑफ स्कील/ स्कील डिप्लोमा हे अभ्यासक्रम सुरु करणे, अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशक्षमतेत वाढ करणे, अभ्यासक्रम बंद करणे इ. पदविका अभ्यासक्रमांकरीता अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून शासन मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्र.मान्यता-२०२०/(प्र.क्र.७१/२०)तांशि-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०००३२.
दिनांक: ५ एप्रिल, २०२१.

- संदर्भ :** १) अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांचा दि. २९/०६/२०२० रोजीचा मान्यतेचा ई-मेल.
२)संचालक, तंत्र शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक १०/ एनजीपी/ मान्यता/D.Voc-Skill Diploma/२०२०/५३२, दि.१४ ऑगस्ट, २०२०.
३)संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र मुंबई यांचे पत्र क्र.१०/ एनजीपी/ मान्यता/D. Voc-Skill Diploma /२०२०/६३५, दि.०३ सप्टेंबर २०२०.

प्रस्तावना :-

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून NSQF अंतर्गत डिप्लोमा ऑफ व्होकेशन/ डिप्लोमा इन व्होकेशन (डी. व्होक) व डिप्लोमा ऑफ स्कील/ स्कील डिप्लोमा हे अभ्यासक्रम सुरु करणे, अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशक्षमतेत वाढ करणे, अभ्यासक्रम बंद करणे इ. पदविका अभ्यासक्रमांकरीता अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी संदर्भाधिन क्रमांक १ द्वारे दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून शासन मान्यता देणेबाबतचा प्रस्ताव संचालक, तंत्रशिक्षण यांनी त्यांचे उपरोक्त संदर्भाधिन क्र.२ व ३ अन्वये शासनास सादर केला आहे. सदर प्रस्तावाचे अनुषंगाने शासन मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:-

अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून सोबतच्या Annexure A, Annexure B व Annexure C, मध्ये नमूद संस्थांना त्यांच्या नावासमोर दर्शविल्याप्रमाणे शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून NSQF अंतर्गत डिप्लोमा ऑफ व्होकेशन/ डिप्लोमा इन व्होकेशन (डी. व्होक) व डिप्लोमा ऑफ स्कील/ स्कील डिप्लोमा हे अभ्यासक्रम सुरु करणे, अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशक्षमतेत वाढ करणे, अभ्यासक्रम बंद करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

१. सदर मंजूरी कायम विना अनुदान तत्वावर राहिल.
२. प्रस्तुत बाबतीत अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांनी वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी व महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, मुंबई यांनी डी. व्होकेशनल व स्कूल डिप्लोमा हे पदविका अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी वेळोवेळी विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार सर्व बाबींची पूर्तता करणे संबंधित संस्थेस बंधनकारक राहिल.
३. शासनाने विहित केलेल्या तसेच अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद नवी दिल्ली यांनी विहित केलेल्या सर्व अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबत संस्थेस करारनामा करावा लागेल. कागदपत्रांची आणि औपचारिक बाबींची पूर्तता संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई तसेच विद्यापीठातील सक्षम प्राधिकरण यांच्या समंतीने समाधानकारकरित्या करण्यात येईल.
४. सदर अभ्यासक्रमाच्या संलग्नीकरणासाठी संबंधित संस्थेने महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई यांची मान्यता /संलग्नीकरण घेणे आवश्यक राहिल.
५. संबंधित संस्थेने संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकडे आवश्यक ते प्रक्रिया शुल्क व संचीत ठेव संयुक्त खात्यात भरून इतर कायदेशीर बाबींची पूर्तता करावी.
६. सदर अभ्यासक्रमाचे प्रवेश हे अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परीषद, नवी दिल्ली यांनी त्यांच्या ऑप्नव्हल प्रोसेस हॅण्डबुक २०२०-२१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे करावेत. तसेच प्रवेशासंबंधीची प्रक्रिया, नियम व नियमन तसेच अभ्यासक्रमांची शुल्क निश्चिती या बाबी संलग्नीत महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई यांनी विहित कराव्यात.
७. संस्थांनी अभ्यासक्रम चालविण्यास विहित मानकांनुसार पुर्णवेळ शिक्षकवृंद व इतर तांत्रिक कर्मचारी शासन नियमाप्रमाणे नियुक्त करावेत. त्यांना नियमानुसार वेतन व भत्ते देण्यात यावेत. तसेच शिक्षकवृंद व इतर कर्मचाऱ्यांच्या वेतन व भत्ते इत्यादीबाबत तसेच विद्यार्थ्यांकडून शासनाकडे तक्रारी आल्यास संस्थेवर कडक कारवाई करण्यात येईल.
८. याशिवाय संचालक, तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संबंधित विद्यापीठ यांनी घालून दिलेल्या अन्य अटी व शर्ती लागू राहतील.
९. संबंधित संस्थांनी संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांच्याकडे नवीन अभ्यासक्रम सुरू करण्यासाठी निर्धारित केलेली प्रोसेसिंग फी अदा करणे अनिवार्य आहे. संचालकांनी अंतीम मान्यता देण्यापूर्वी ती वसूल करावी.

१०. सदर संस्था, संचालक, तंत्रशिक्षण यांच्या नियंत्रणाखाली राहिल व संबंधित अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, वांद्रे, मुंबई यांच्याकडून घेतल्या जातील.

११. सदर अभ्यासक्रमाच्या मुदतवाढीस अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांची मान्यता घेण्याची कार्यवाही संस्थेने नियमाप्रमाणे करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०४०५१४४२५२१००८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रकाश भा. आव्हाड)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
२. संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई,
३. सर्व सहसंचालक, तंत्र शिक्षण विभागीय कार्यालय, (संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत)
४. सर्व संबंधित संस्था, (संचालक, तंत्र शिक्षण यांच्यामार्फत)
५. अतिरिक्त सचिव (तांत्रिक), भारत सरकार, अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, ७ वा मजला, चंद्रलोक भवन, जनपथ, नवी दिल्ली - ११० ००१,
६. सहायक शिक्षण सल्लागार (तांत्रिक), भारत सरकार, मनुष्यबळ विकास मंत्रालय (शिक्षण भाग), नवी दिल्ली,
७. विभागीय अधिकारी, अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषद, पश्चिम विभागीय कार्यालय, इंडस्ट्रियल इन्शुरन्स बिल्डींग, २ रा मजला, चर्चगेट, मुंबई,
८. अवर सचिव/ तांशि-४, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. निवड नस्ती/तांशि-५.

शासन निर्णय क्र.मान्यता-2020/(प्र.क्र.71/20)/तांशि-5, दि.5 एप्रिल, 2021 सोबतचे

Annexure- A

List of New D.Voc. Courses/ Increase in Intake in Existing Institutes Approved by AICTE for A.Y. 2020-21

Sr. No.	Institute Code	Institute Name	District	Institution Type	Minority Institute	Women Institute	Program	Level	Name of Course	Intake Approved for 2019-20	Intake Approved for 2020-21	Variation
1	2224	Gramodyogik Shikshan Mandal's Marathwada Institute of Technology, Aurangabad	AURANGABAD	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	SOFTWARE DEVELOPMENT	25	30	5
2	2224	Gramodyogik Shikshan Mandal's Marathwada Institute of Technology, Aurangabad	AURANGABAD	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING	25	30	5
3	3027	Premilila Vithaldas Polytechnic(Womens),Mumbai	MUMBAI SUBURBAN	State Government University	N	Y	COMPUTER APPLICATION	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	GRAPHICS AND MULTIMEDIA	25	30	5
4	3190	Terna Engineering College, Nerul, Navi Mumbai	THANE	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOTIVE MANUFACTURING TECHNOLOGY	25	30	5
5	3190	Terna Engineering College, Nerul, Navi Mumbai	THANE	Private-Self Financing	N	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	GRAPHICS AND MULTIMEDIA	25	30	5
6	5382	Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samajache, Shri. Chhatrapati Shivaji Maharaj College of Engineering, Nepti	AHMEDNAGAR	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	25	30	5
7	5382	Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samajache, Shri. Chhatrapati Shivaji Maharaj College of Engineering, Nepti	AHMEDNAGAR	Private-Self Financing	N	N	COMPUTER APPLICATION	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	GRAPHICS AND MULTIMEDIA	25	30	5

शासन निर्णय क्र.मान्यता-2020/(प्र.क्र.71/20)/तांशि-5, दि.5 एप्रिल, 2021 सोबतचे

Annexure- A

List of New D.Voc. Courses/ Increase in Intake in Existing Institutes Approved by AICTE for A.Y. 2020-21

Sr. No.	Institute Code	Institute Name	District	Institution Type	Minority Institute	Women Institute	Program	Level	Name of Course	Intake Approved for 2019-20	Intake Approved for 2020-21	Variation
8	5382	Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samajache, Shri. Chhatrapati Shivaji Maharaj College of Engineering, Nepti	AHMEDNAGAR	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING	25	30	5
9	6757	Yashoda Technical Campus, Wadhe, Satara.	SATARA	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING	25	30	5
10	6757	Yashoda Technical Campus, Wadhe, Satara.	SATARA	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	PRODUCTION TECHNOLOGY	25	30	5
11	6757	Yashoda Technical Campus, Wadhe, Satara.	SATARA	Private-Self Financing	N	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	SOFTWARE DEVELOPMENT	25	30	5
12	6760	Lotus Business School, Pune	PUNE	Private-Self Financing	N	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	TRAVEL AND TOURISM	25	30	5
13	6760	Lotus Business School, Pune	PUNE	Private-Self Financing	N	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	SOFTWARE DEVELOPMENT	25	30	5

शासन निर्णय क्र.मान्यता-2020 (प्र.क्र.71/20)/तांशि-5, दि.5 एप्रिल, 2021 सोबतचे

Annexure- B

List of New D.Voc. Courses/ Increase in Intake in Existing Institutes Approved by AICTE for A.Y. 2020-21

Sr. No.	Institute Code	Institute Name	District	Institution Type	Minority Institute	Women Institute	Program	Level	Name of Course	Intake Approved for 2019-20	Intake Approved for 2020-21	Variation
1	5278	The Shirpur Education Society's R.C.Patel Institute Of Pharmacy, Shirpur	DHULE	Private-Self Financing	Y	N	PHARMACY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	MEDICAL IMAGING TECHNOLOGY	25	30	5
2	5382	Ahmednagar Jilha Maratha Vidya Prasarak Samajache, Shri. Chhatrapati Shivaji Maharaj College of Engineering, Nepti	AHMEDN AGAR	Private-Self Financing	N	N	ARCHITECTURE	DIPLOMA OF VOCATION (D. VOC)	ARCHITECTURE ASSISTANTSHIP	25	30	5

शासन निर्णय क्र.मान्यता-2020/(प्र.क्र.71/20)/तांशि-5, दि.5 एप्रिल,2021 सोबतचे

Annexure- C

List of closure of D.Voc. Courses in Intake in Existing Institutes Approved by AICTE for A.Y. 2020-21

Sr. No.	Institute Code	Institute Name	District	Institution Type	Minority Institute	Women Institute	Program	Level	Name of Course	Intake Approved for 2019-20	Intake Approved for 2020-21	Variation
1	6723	Chh.Shivaji Shikshan Mandal,Chh.Shivaji Polytechnic Institute,Vaduj, Tal-Khatav, Dist. Satara	SATARA	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	25	0	-25
2	6723	Chh.Shivaji Shikshan Mandal,Chh.Shivaji Polytechnic Institute,Vaduj, Tal-Khatav, Dist. Satara	SATARA	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOTIVE MANUFACTURING TECHNOLOGY	25	0	-25
3	6442	Sant Gajanan Maharaj Rural Polytechnic, Gadhingaj, Kolhapur	KOLHAPUR	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	ELECTRONIC MANUFACTURING SERVICES	25	0	-25
4	5111	B. P. Hivale Education Society's Institute of Management Studies Career Development Research, Ahmednagar	AHMEDNAGAR	Private-Self Financing	Y	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	SOFTWARE DEVELOPMENT	25	0	-25
5	5258	Sandip Foundation's Sandip Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING	25	0	-25
6	5258	Sandip Foundation's Sandip Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	25	0	-25
7	5258	Sandip Foundation's Sandip Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	PRODUCTION TECHNOLOGY	25	0	-25
8	5258	Sandip Foundation's Sandip Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	INDUSTRIAL TOOL MANUFACTURING (ITM)	25	0	-25
9	5240	Guru Gobind Singh Foundation's Guru Gobind Singh Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	REFRIGERATION AND AIR CONDITIONING	25	0	-25

शासन निर्णय क्र.मान्यता-2020/(प्र.क्र.71/20)/तांशि-5, दि.5 एप्रिल,2021 सोबतचे

Annexure- C

List of closure of D.Voc. Courses in Intake in Existing Institutes Approved by AICTE for A.Y. 2020-21

Sr. No.	Institute Code	Institute Name	District	Institution Type	Minority Institute	Women Institute	Program	Level	Name of Course	Intake Approved for 2019-20	Intake Approved for 2020-21	Variation
10	5240	Guru Gobind Singh Foundation's Guru Gobind Singh Polytechnic, Nashik	NASHIK	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	50	0	-50
11	3257	Vidya Prasarak Mandal's Polytechnic, Thane	THANE	Private-Self Financing	N	N	PHARMACY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	MEDICAL IMAGING TECHNOLOGY	50	0	-50
12	3257	Vidya Prasarak Mandal's Polytechnic, Thane	THANE	Private-Self Financing	N	N	MANAGEMENT/IT / ITES	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	SOFTWARE DEVELOPMENT	50	0	-50
13	6621	Institute Of Knowledge-College Of Engineering, Pimpale - Jagtap	PUNE	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	25	0	-25
14	2186	Gunai Shikshan Prasarak Mandal, Rajiv Gandhi Polytechnic, Udgir, Dist Latur	LATUR	Private-Self Financing	N	N	ENGINEERING AND TECHNOLOGY	DIPLOMA IN VOCATION (D. VOC)	AUTOMOBILE SERVICING	25	0	-25